

Programpolicy Växjö bibliotek 2023- 2024

Växjö bibliotek består av Växjö stadsbibliotek och 9 filialer. De som berörs av denna policy är Växjös 10 bibliotek, samt webben.

Programpolicyen är det övergripande styrdokumentet för programverksamheten på Växjö bibliotek och beslutas av bibliotekschefen. Översyn sker vart fjärde år i, samband med revidering av biblioteksplanen, eller vid behov. Programansvariga ansvarar för att policyen uppdateras och hålls aktiv.

Programpolicyen styrks av:

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- Biblioteksplanen för Växjö bibliotek 2021-2024

Fler policydokument som är relevanta för programverksamheten är:

- UTHYRNINGSPOLICY för kultur- och fritidsnämnden

Grundläggande definitioner och förutsättningar

Med program avses här alla arrangemang som anordnas på Växjö bibliotek, eller av Växjö bibliotek på annan plats, och som vänder sig till allmänheten, till alla eller till specifika grupper. Programmen kan vara återkommande eller enstaka, stora eller små, i egen regi eller i samarbete med andra parter. Det kan vara såväl fysisk som digital programverksamhet.

Biblioteken inom Växjö bibliotek är olika avseende storlek, inriktning, aktivitetsnivå och atmosfär och har därmed olika förutsättningar vad gäller all slags verksamhet, inklusive programverksamheten. Oavsett storlek på bibliotek och program så ska samtliga bibliotek följa programpolicyen.

Biblioteket som unik programarena

Biblioteken finns alltid nära och på många olika platser. Det ger en möjlighet att arrangera program med lokal förankring och i samarbete med användarna, där dessa både medverkar och utgör åhörare eller deltagare. I rollen som förmedlare av litteratur och information och i egenskap av icke-kommersiell mötesplats är biblioteken en unik programarena. Bibliotekspersonalens roll och kompetens ger möjligheter till fördjupning och relationsskapande.

Premiss

- Växjö bibliotek står för åsikts- och yttrandefrihet och är neutralt i politiska, ideologiska och religiösa frågor.
- När externa parter finns med som programarrangörer tar biblioteken alltid aktiv del genom samarbete. På så sätt säkerställs att biblioteket och samarbetsparten är överens om programinnehållet. Samtliga programarrangörer ska kunna redovisa för vilka ändamål lokalen brukas. (se UTHYRNINGSPOLICY för kultur- och fritidsnämnden).
- Åsikter får uttryckas inom ramen för bibliotekens programverksamhet, även politiska, ideologiska och religiösa sådana, förutsatt att inget brott begås enligt svensk lag.

Syftet med programverksamheten

Programverksamheten lutar sig mot Växjö biblioteks kärnuppdrag.

Ur Bibliotekslagen:

”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.”

Ur Biblioteksplan för Växjö bibliotek 2021-2024:

”Programverksamhet i olika former och för olika grupper bidrar till bibliotekets relevans i samhället. Det är också en del i det läsfrämjande arbetet.”

”Utvecklingsområdet läsfrämjande fokuserar på att tillgängliggöra och främja läsning, litteratur och programutbud för alla.”

”Utvecklingsområdet livslångt lärande fokuserar på att möjliggöra jämlikt lärande för alla utifrån ett mångsidigt, aktuellt och behovsanpassat medie- och programutbud.”

”Samtliga utvecklings- och insatsområden ska särskilt uppmärksamma enligt bibliotekslagen prioriterade målgrupper – barn och unga, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med ett annat modersmål än svenska, samt prioritera barn och unga med utgångspunkt i FN:s barnkonvention. För att nå målgrupperna ska biblioteken samverka, omvärldsbevaka, utvärdera och utveckla programverksamhet och utbud samt möjliggöra för användarna att vara delaktiga i bibliotekens verksamhet.”

”Civilsamhällets organisationer är en avgörande partner för bibliotekets rika och breda programverksamhet. Tillsammans med organisationer, studieförbund, lokala föreningar och nätverk kan biblioteken erbjuda efterfrågad och ständigt välbesökt verksamhet som läxhjälp, språkcaféer, språkträffar för föräldrar och digital support”

Ett bibliotek med programverksamhet hålls levande i sin roll som en öppen och välkomnande plats för möten och samtal och kan genom programmen nå nya grupper och individer.

Programmets innehåll

Växjö biblioteks programverksamhet ska:

- präglas av allsidighet och kvalitet. Allsidighet uppnås genom att biblioteken i sitt samlade programutbud erbjuder en stor variation, avseende såväl form och innehåll som medverkande och samarbetspartners. Kvalitet eftersträvas genom ett aktivt urvalsarbete, där hänsyn tas till programmets innehåll, praktiska förutsättningar och utförande, områdesbevakning och aktuella styrdokument.
- främja kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning genom att problematisera, sätta i sammanhang, ställa frågor och ge olika perspektiv.
- främja litteraturens ställning. Exempelvis med sagostunder, författarbesök, poesiläsningar, bokcirkelträffar.
- främja intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning genom att arrangera till exempel föreläsningar, workshops, läxhjälp, språkcaféer, skrivarkaféer, filosofikaféer
- främja intresse för kulturell verksamhet såsom konserter, bildskapande, teater, filmvisningar.
- ha särskilt fokus på barn och unga, samt främja de nationella minoritetsspråken, invånare med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättningar. Program planeras och anpassas utifrån dessa olika gruppers önskemål, behov och förutsättningar.
- stärka lokalsamhället genom samverkan med lokala organisationer och enskilda aktörer. Därmed stärks bibliotekets roll som en öppen och demokratisk plats för medborgarna.

Samarbeten

Växjö bibliotek kan anordna program i samarbete med organisationer, stadsdelsförvaltningar, lärosäten, förlag, litterära sällskap, studieförbund, vänföreningar etcetera. Biblioteken ingår inte i samarbeten med politiska partier, men kan arrangera program med politiskt innehåll och bjuda in partipolitiska företrädare som gäster.

Växjö bibliotek strävar efter att eliminera möjligheterna för aktörer som representerar ideologier, rörelser och miljöer som bejakar och legitimerar våld att använda bibliotekens arenor i syfte att sprida sitt budskap.

Växjö bibliotek strävar efter att inte ingå i samarbeten med aktörer som bedöms strida mot den demokratiska rättsstatens principer.

Om ett samarbetsavtal ingås ska det avse ett konkret utbyte inom ett specifikt tematiskt område med tydlig ömsesidig nytta för deltagande parter samt pågå under en förutbestämd tidsperiod. Eventuella kostnader regleras i en överenskommelse mellan bibliotek och samarbetspartner.

Bedömningar

Initiativ till program tas av biblioteken eller presumtiva samarbetspartner. Idéer och förslag kan också tas emot från privatpersoner. Växjö bibliotek har rätt att besluta om ett arrangemang eller programsamarbete ska genomföras eller inte.

Vid bedömning av programförslag tas hänsyn till praktiska förutsättningar såsom ekonomiska resurser, personalresurser, lokalers tillgänglighet, säkerhet och framförhållning utöver den bedömning bibliotekens personal gör av programförslagets innehåll.